

Σωκράτης Κοσμίδης
Γενικός Γραμματέας Υπουργικού Συμβουλίου

ΟΜΙΛΙΑ

ΘΕΜΑ :

«Οικονομία και εξωτερική πολιτική στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα»

Λαμία, 25 Φεβρουαρίου 2000

Στην τρέχουσα χρονιά, διασχίζουμε μία γέφυρα, συμβολικά και πραγματικά. Συμβολικά, γιατί το 2000 είναι η χρονική στιγμή αποχαιρετισμού ενός αιώνα γόνιμου, αλλά και δραματικού, και μιας χιλιετίας πλουσιότητας, σε ιστορικά γεγονότα και φαινόμενα. Είναι η ίδια χρονική στιγμή όπου το χάραμα ενός νέου αιώνα και μιας νέας χιλιετίας αναζητεί τους πρωταγωνιστές και τον ιστορικό τους.

Τα λόγια που μόλις ακούσατε ταιριάζουν σε μαθητική έκθεση ιδεών. Η πραγματικότητα είναι σκληρή, επώδυνη και κυνική. Ο άνθρωπος θα παρακολουθεί τις εξελίξεις αμήχανος και σε σύγχυση, ανήμπορος να τις επηρεάσει, έτσι κι αλλιώς. Τα προβλήματά του θα αναζητούν λύσεις. Το μαγικό ραβδί ανήκει στη μυθολογία, ενώ η μαγική τεχνολογία, εντυπωσιάζει, ανοίγει και δείχνει νέους δρόμους. Ωστόσο, δεν είναι πανάκεια που λύνει τα προβλήματα ασφάλειας, απασχόλησης, ποιότητας ζωής του πολίτη.

Όμως και πραγματικά είμαστε σε σταυροδρόμι. Η πολιτική ζωή του τόπου, σηματοδεύθηκε στο τελευταίο τέταρτο του αιώνα από την παρουσία του ΠΑΣΟΚ, που σε ελάχιστα χρόνια από την ίδρυσή του βρέθηκε πανηγυρικά στην εξουσία. Στα πρώτα σχεδόν οκτώ χρόνια διακυβέρνησης, η δημοκρατία διευρύνθηκε, οι πολίτες απήλασαν την ισονομία, τα χαμηλά εισοδήματα βελτιώθηκαν, η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα αξιοποιήθηκε, η εθνική ανεξαρτησία ενισχύθηκε. Ακολούθησαν οι γνωστές πολιτικές διώξεις, η επαίσχυντη συγκυβέρνηση και η παρένθεση της διακυβέρνησης από τη Ν.Δ, που μας πωγύρισε οικονομικά, προσπαθώντας άγαρμπα και αδέξια να επιβάλει με τη μία την απελευθέρωση της αγοράς.

Μετά τις εκλογές του '93 άνοιξε η σελίδα της πορείας στην οικονομική και νομισματική ένωση. Είμαστε ήδη στο κατώφλι της ΟΝΕ, με το σπαθί μας, χωρίς πολιτικά κριτήρια. Θυμίζω ότι το 1980 η Ελλάδα εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, χωρίς καμία προϋπόθεση ή κριτήριο. Η χώρα μας ήδη ικανοποιεί και τα πέντε κριτήρια ένταξης, δηλαδή το δημοσιονομικό έλλειμμα, το δημόσιο χρέος, τη συναλλαγματική σταθερότητα, τα χαμηλά επιτόκια και τον πληθωρισμό.

Σε δύο βδομάδες κατατίθεται στην Ε.Ε. η αίτηση για την ένταξη στην ΟΝΕ. Τον Ιούνιο του 2000 η Ελλάδα θα κριθεί ικανή να συμμετάσχει ισότιμα με τους άλλους ευρωπαίους εταίρους στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Οι κόποι και οι προσπάθειες του ελληνικού λαού θα επιβραβευσθούν. Ήδη, εκτελείται, ο τελευταίος ιστορικά προϋπολογισμός σε δραχμές. Οι κοινωνικές δαπάνες αυξάνονται το 2000 κατά 470 δις. δρχ., ποσό ρεκόρ τόσο για τη χώρα μας, όσο και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και αυτό, όχι μόνο χωρίς πρόβλεψη κανενός νέου φόρου, αλλά και με πολλές ευεργετικές για το εισόδημα φορολογικές ελαφρύνσεις.

Όλα αυτά τα χρόνια επιτεύχθηκε θεαματική βελτίωση των συνθηκών της ελληνικής οικονομίας. Δεν ασκήθηκε πολιτική βελτίωσης μόνο των δεικτών, αλλά άλλαξε ριζικά το κλίμα της οικονομίας. Για τέταρτο συνεχόμενο έτος, η Ελλάδα αναπτύσσεται με πιο γρήγορους ρυθμούς από το μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πολύ πρακτικά, αυτό σημαίνει ότι γεφυρώνεται η απόσταση του βιοτικού επιπέδου μεταξύ της χώρας μας και των άλλων χωρών της ΕΕ. Το 1990 ήμασταν στο 58% περίπου του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Το 1999 φτάσαμε στο 70% και το 2005 θα είμαστε στο 80%.

Η πολιτική που ακολουθείται τα τελευταία χρόνια, βασίζεται συστηματικά σε μια ταυτόχρονη εφαρμογή δημοσιονομικής εξυγίανσης, αναπτυξιακής επιτάχυνσης και διαρθρωτικών αλλαγών. Με τον τριγωνικό αυτό συνδυασμό, η ελληνική οικονομία ετοιμάζεται όχι μόνο για την ένταξη στο ευρώ, αλλά και για τη θέση που θα έχει αύριο στην ΟΝΕ και ευρύτερα στην παγκοσμιοποιημένη διεθνή οικονομία.

Όταν οι άλλοι έπαιζαν σκάκι, εμείς παίζαμε κουτσό.

Τώρα, με την ένταξη στην ΟΝΕ, η Ελλάδα γίνεται ισότιμο μέλος μιας μεγάλης οικονομικής δύναμης, ίσως της μεγαλύτερης στον πλανήτη. Η συμμετοχή αυτή σημαίνει μια σειρά από θετικά πλεονεκτήματα για τους πολίτες, τους εργαζόμενους, τις επιχειρήσεις, αλλά και το κράτος. Το εισόδημα των εργαζομένων δεν θα κινδυνεύει πλέον να διαβρωθεί από τον πληθωρισμό. Ο ανταγωνισμός των επιχειρήσεων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση θα σημαίνει καλύτερη εξυπηρέτηση και φθηνότερα προϊόντα για όλους τους καταναλωτές, με αποτέλεσμα η αγοραστική αξία του εισοδήματος να αυξηθεί. Η μείωση του κόστους συναλλαγών, θα αυξήσει τον όγκο του εμπορίου και θα τονώσει την ανάπτυξη και την απασχόληση. Οι επενδύσεις δεν θα διαταράσσονται από αναπροσαρμογές συναλλαγματικών ισοτιμιών, οι οποίες αυξάνουν την αβεβαιότητα.

Με την ένταξή μας στο ευρώ πετυχαίνουμε ταυτόχρονα δύο πράγματα : την αποκλιμάκωση των επιτοκίων δανεισμού και τη σταθερότητα των τιμών. Τα επιτόκια δανεισμού του δημοσίου θα μειωθούν σημαντικά και ανάλογη πορεία θα ακολουθήσουν και όλα τα επιτόκια των δανείων που δίνουν οι τράπεζες σε επιχειρήσεις, σε οικογένειες για στεγαστικά δάνεια, στους πολίτες για καταναλωτικά δάνεια στους νέους για σπουδές.

Το κόστος αυτών των δανείων θα είναι πολύ μικρότερο από το σημερινό, με αποτέλεσμα το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών να αυξηθεί.

Όμως το ίδιο όφελος που θα έχει στο κόστος δανεισμού της μία επιχείρηση και ένα νοικοκυριό, θα έχει και το ελληνικό δημόσιο, το οποίο αποτελεί και τον μεγαλύτερο δανειστή από όλους τους άλλους μαζί. Το ετήσιο όφελος για το δημόσιο θα ανέλθει σε εκατοντάδες δισεκατομμύρια δραχμές, και θα προέλθει από την μείωση των τόκων που πληρώνουμε ως χώρα στους δανειστές μας.

Ενδεικτικό είναι ότι το 1994 για κάθε 100 δραχμές που εισέπραττε το κράτος από φόρους των Ελλήνων πολιτών δαπανούσε τις 65 από αυτές σε τόκους και του απέμεναν μόνο 35 προκειμένου να χρηματοδοτήσει έργα υποδομής, την εκπαίδευση, την υγεία κ.ο.κ.. Το 1999 ο λόγος αυτός έχει αντιστραφεί πλήρως και για κάθε 100 δραχμές που εισπράττει το κράτος, μόνο οι 34 δαπανώνται για τόκους. Το μεγαλύτερο μέρος πηγαίνει πλέον σε δαπάνες κοινωνικά χρήσιμες και εθνικά αναγκαίες.

Η σημερινή βελτίωση της ελληνικής οικονομίας δεν απετέλεσε μια αντίπαλη επιλογή απέναντι σε μια άλλη δήθεν φιλοκοινωνική οικονομική πολιτική, αλλά αντίθετα αποτέλεσε το βήμα εκείνο πάνω στο οποίο μπορούν να χτιστούν οι μεταρρυθμίσεις του μέλλοντος, η ευημερία και η ανάπτυξη της χώρας μας.

Η οικονομική πολιτική που ακολουθήθηκε διέλυσε πολλές αυταπάτες και ψευδαισθήσεις. Διέλυσε αυταπάτες ότι μπορούμε να πετύχουμε την ανάπτυξη αυξάνοντας το δημόσιο χρέος. Διέλυσε ψευδαισθήσεις ότι μπορούμε να έχουμε αναδιανομή του εισοδήματος σε μια καταρρακωμένη οικονομία. Και δημιούργησε μια αίσθηση επιτυχίας, βεβαιότητας και αυτοπεποίθησης, η οποία, εάν διατηρηθεί και διασφαλιστεί, μπορεί να ανοίξει νέους δρόμους για την ελληνική οικονομία και την ελληνική κοινωνία.

Παράλληλα, αντιμετωπίζουμε με διαφορετική οπτική παλαιά ζητήματα.

Το κοινωνικό κράτος, το οποίο η αυξημένη παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας μας επιτρέπει να οικοδομήσουμε, δεν πρέπει να έχει τα χαρακτηριστικά μιας γραφειοκρατικής φιλανθρωπίας όπου το μοναδικό ζήτημα θα είναι πόσο τοις εκατό αυξάνονται τα επιδόματα κάθε χρόνο.

Το κοινωνικό κράτος του μέλλοντος πρέπει να είναι ένας μηχανισμός επαναφοράς και κοινωνικής ενσωμάτωσης για όσους μένουν «εκτός των τειχών» και δεν έχουν την ευκαιρία να δημιουργήσουν, να δουλέψουν και να προκόψουν. Κανείς δεν θέλει ένα κοινωνικό κράτος, στο οποίο θα παραμείνει θεατής της ευημερίας. Το μεγάλο αίτημα των καιρών είναι η συμμετοχή στην ανάπτυξη και την ευημερία.

Το ίδιο ακριβώς ζήτημα της συμμετοχής, είναι και το κύριο αίτημα των εργαζομένων. Διανύουμε τα όρια της παραδοσιακής αναδιανεμητικής πολιτικής, με τα μικρά ποσοστά των αυξήσεων και με τις φορολογικές μεταρρυθμίσεις από καιρό σε καιρό. Έχει όμως αυξηθεί πολύ περισσότερο η ευημερία της κοινωνίας και δεν μπορεί ο εργαζόμενος να την παρακολουθήσει μόνο με το υποδεκάμετρο των μισθολογικών αυξήσεων.

Δεν είναι δυνατόν να βλέπουμε δυσθεώρητες αυξήσεις επιχειρηματικών κερδών και οι εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις αυτές να αρκούνται στα δεκαδικά ψηφία των μισθολογικών αυξήσεων. Πρέπει να ανοίξουμε νέους δρόμους συμμετοχής στα κέρδη, στη διαδικασία παραγωγής, στο μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης για όλους τους εργαζόμενους.

Κλείνοντας το κεφάλαιο των εξελίξεων στην οικονομία, υπογραμμίζω ότι ως το τέλος 1999 δεσμεύθηκε το 100% του Β' Κ.Π.Σ. Ούτε μία δραχμή δεν χάθηκε. Και την Πρωτοχρονιά 2000, ξεκίνησε η απορρόφηση του Γ' Κ.Π.Σ., ύψους για την περίοδο 2000-2006 15 τρις δρχ. Το πρόγραμμα αυτό θα αποτελέσει το κύριο αναπτυξιακό εργαλείο της χώρας. Η πρόοδος και η ανάπτυξη είναι εγγυημένη.

Οι επιτυχίες αποδεικνύουν πως υπήρξε σχέδιο, με μετρήσιμους στόχους, χωρίς δυνατότητα υπεκφυγής ή παρερμηνειών και συγκεκριμένες προθεσμίες που δεν επέτρεπαν αναβολές και καθυστερήσεις. Κάτι άλλο όμως, σημαντικότερο ίσως αποδείχθηκε και εμπεδώθηκε, ότι δηλ. η επιμονή και η υπομονή επιβραβεύονται.

Η κυβέρνηση δεν θυσίασε την επίτευξη των ιστορικών στόχων στο βωμό του πολιτικού κόστους. Οι εκλογικές συγκυρίες που μεσολάβησαν δεν ανέκοψαν την εμμονή στους στόχους και τις προτεραιότητες της ισχυρής Ελλάδας. Δεν έγιναν αβαρίες χάριν της αποφυγής του πολιτικού κόστους, γύρω από το οποίο μια νέα νοοτροπία εμπεδώθηκε.

Ένας δεύτερος τομέας, όπου κρίνεται μία κυβέρνηση, είναι η εξωτερική πολιτική. Σταθερός στόχος είναι η ισχυρή Ελλάδα. Μία Ελλάδα με διεθνή παρουσία, που τη σέβονται και την υπολογίζουν όλοι. Οι διεθνείς συνεργασίες, η ένταξη σε υπερεθνικά σύνολα, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, η ενεργός συμμετοχή σε διεθνή fora, είναι μέσα για την προώθηση των συμφερόντων της χώρας. Έτσι, αυξάνονται οι δυνατότητες, για στήριξη και αποδοχή των θέσεών μας. Οι στόχοι δεν επιδιώκονται με επίδειξη εχθρότητας και αντιπαλότητας, με απουσία από τις εξελίξεις. Η περιθωριοποίηση είναι επιζήμια για τα συμφέροντά μας, τραυματίζει το κύρος της χώρας και μας εκθέτει. Η Ελλάδα πρέπει να είναι υπερήφανη, αξιοπρεπής, φιλόξενη, να αναδεικνύει τον πολιτισμό της, την ιστορία της, την ομορφιά της, τα επιτεύγματα του λαού της. Χάρis σ αυτή την πολιτική, η Ελλάδα έχει κατακτήσει στη διεθνή σκηνή περιβλεπτή θέση, ακούγεται και υπολογίζεται. Χάρis σ αυτή την πολιτική επιτεύχθηκε η έναρξη της πορείας ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρωταγωνιστής ο άτυχος φίλος και σύντροφος Γιάννης Κρασιδάκης.

Η Ελληνική εξωτερική πολιτική είναι μία πολιτική διάδοσης και στήριξης των αρχών της δημοκρατίας και του σεβασμού του διεθνούς δικαίου, της διεύρυνσης και ανάπτυξης των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων, της δημοκρατικής διακυβέρνησης του διεθνούς συστήματος. Είναι μια πολιτική που έχει ως αφετηρία της τον σεβασμό των συνόρων και της εδαφικής ακεραιότητας όλων. Της αταλάντευτης υπεράσπισης των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Είναι μια εξωτερική πολιτική αρχών, ηθικής και δικαίου.

Η Ελληνική εξωτερική πολιτική είναι σταθερά προσανατολισμένη στα μεγάλα διεθνή προβλήματα της εποχής μας, όπως είναι η αποκατάσταση σταθερότητας σε περιφερειακές εστίες κρίσης, ο δημοκρατικός έλεγχος των επιτευγμάτων των νέων τεχνολογιών, η καταπολέμηση της παγκόσμιας πείνας και φτώχειας. Συμβάλλει με όλες της τις δυνάμεις στην υπέρβασή τους.

Η Ελλάδα είναι χώρα ευρωπαϊκή, βαλκανική και μεσογειακή, μια χώρα με έναν τεράστιο ανθρώπινο πλούτο, την διασπορά. Με την πολύπλευρη εξωτερική της πολιτική η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αξιοποίησε αυτήν την τριπλή περιφερειακή ταυτότητα της χώρας.

Η σημερινή Ελλάδα απέκτησε με την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ διεθνές κύρος και αξιοπιστία. Είναι η ισχυρή και ισότιμη Ελλάδα.

Ουδείς πλέον μπορεί να ασκεί ευρωπαϊκή πολιτική, πολιτική στα Βαλκάνια και την Νοτιοανατολική Ευρώπη, χωρίς να ακούσει την ισχυρή και υπεύθυνη φωνή της Ελλάδας. Η Ελλάδα είναι δύναμη επιρροής, ειρήνης και δημοκρατίας.

Κρίσιμα ζητήματα εθνικής σημασίας οι σχέσεις με την Τουρκία και το Κυπριακό. Για την Τουρκία, η βασική θέση μας είναι γνωστή. Η Ελλάδα «δεν διεκδικεί τίποτα, αλλά και δεν παραχωρεί απολύτως τίποτα». Η δημιουργία σχέσεων συνεργασίας με τη χώρα αυτή είναι απόλυτα επιθυμητή ως μέρος της ευρύτερης διαδικασίας για τη σταθερότητα και την ανάπτυξη της περιοχής. Αλλά η ανάπτυξη της συνεργασίας θα πρέπει να γίνει στο πλαίσιο του σεβασμού των αρχών του διεθνούς δικαίου και συνθηκών. Οποιαδήποτε προβλήματα μπορούν να επιλυθούν στη βάση του διεθνούς δικαίου με παραπομπή στο Διεθνές Δικαστήριο.

Υποστηρίζουμε τον Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Τουρκίας με την προϋπόθεση του σεβασμού από την Τουρκία των αρχών και προϋποθέσεων της Ένωσης. Αυτό αποτελεί μέρος της στρατηγικής για την ενίσχυση της εθνικής μας ασφάλειας. Γιατί μια Τουρκία δημοκρατική και Ευρωπαϊκή αποτελεί παράγοντα σταθερότητας και συνεργασίας στην περιοχή και για την Ελλάδα.

Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις έχουν κάνει ένα βήμα προς την σωστή κατεύθυνση.

Με τις αποφάσεις του Ελσίνκι η Τουρκία δεσμεύθηκε να αποδεχθεί το Διεθνές Δίκαιο και το Δικαστήριο της Χάγης ως μηχανισμό επίλυσης του ζητήματος της υφαλοκρηπίδας.

Με τις αποφάσεις του Ελσίνκι η Τουρκία υποχρεώνεται να ανταποκριθεί στα ευρωπαϊκά πρότυπα του κράτους δικαίου και της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, της μη κατοχής εδάφους τρίτης χώρας, της μη χρήσης απειλών και βίας σε βάρος κρατών μελών της Ένωσης και άλλων υποψηφίων κρατών.

Επιλέξαμε να μετακινήσουμε τις ελληνοτουρκικές σχέσεις στο πλέον θετικό για την Ελλάδα πεδίο. «Κοινοτικοποιήσαμε» στο μεγαλύτερο βαθμό τα θέματα αυτά θέτοντας ταυτόχρονα και τις χώρες – μέλη της Ε.Ε. προ των τους ευθυνών τους.

Στο διάστημα που πέρασε προωθήθηκαν εννιά συμφωνίες για σημαντικά θέματα συνεργασίας ανάμεσα στις δύο χώρες, θέματα που δεν αφορούν κυριαρχικά δικαιώματα, αλλά συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός θετικού κλίματος.

Είναι βέβαια αυτονόητο ότι προκειμένου η συνεργασία Ελλάδας – Τουρκίας να γίνει πιο ουσιαστική θα πρέπει η Τουρκία να συμβάλει θετικά στην λύση του Κυπριακού και να αποσύρει τα στρατεύματα κατοχής απ αυτήν. Να σταματήσει κάθε είδους πρόκληση στα ελληνοτουρκικά σύνορα. Στα πλαίσια της προσπάθειας για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Κύπρου, βασική επιδίωξη αποτελεί η ολοκλήρωση της διαδικασίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στις προσεχείς εκλογές ο ελληνικός λαός καλείται ν απαντήσει στα ακόλουθα κυρίαρχα ερωτήματα :

- Ποια είναι η παράταξη που μπορεί να φέρει καλύτερα σε πέρας την τελική διαπραγμάτευση για την ΟΝΕ ;
- Ποια παράταξη μπορεί να αξιοποιήσει καλύτερα τις ευκαιρίες που ανοίγονται μετά την ένταξη μας στη ζώνη Ευρώ ;
- Ποια παράταξη μπορεί να προωθήσει την ανάπτυξη μαζί με την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη ;
- Ποια παράταξη μπορεί να σχεδιάσει και υλοποιήσει τομές και σε άλλους τομείς, όπως η δημόσια διοίκηση, η παροχή υπηρεσιών υγείας, το κοινωνικό – ασφαλιστικό σύστημα, η απασχόληση ;

Η απάντηση είναι απλή.

Το ΠΑΣΟΚ είναι η δύναμη που μπορεί να οδηγήσει τη χώρα με ασφάλεια στη νέα εποχή. Το ΠΑΣΟΚ είναι η δύναμη που εγγυάται ίσες ευκαιρίες για όλους τους πολίτες. Το ΠΑΣΟΚ συνδυάζει την τολμηρή πτήση με την ασφαλή προσγείωση. Σε μια περίοδο ρευστότητας, όπου η δογματική περιχαράκωση στραγγαλίζει τις ιδέες, το ΠΑΣΟΚ ανανεώνεται, εμπλουτίζεται, εκσυγχρονίζεται. Το ΠΑΣΟΚ είναι η δύναμη που θα κερδίσει τις εκλογές της 9^{ης} Απριλίου.

Γιατί εμείς μετατρέπουμε την ιδεολογία μας σε προγραμματικό λόγο, σε πολιτική πράξη. Εμείς δώσαμε τέλος στη μίζερια του λαϊκισμού της Δεξιάς. Εμείς θέλουμε Ελλάδα με μεγάλους στόχους και προοπτικές.

Τα κόμματα της αντιπολίτευσης στον επίσημο λόγο των ηγεσιών τους βρίσκονται σε άλλη εποχή. Ζουν στον δικό τους κόσμο. Δεν κατανοούν ούτε τις παγκόσμιες, ούτε τις ευρωπαϊκές εξελίξεις, ούτε την ελληνική κοινωνία και τις ανάγκες της.

Ιδιαίτερο πρόβλημα παρουσιάζει η ΝΔ. Το κόμμα αυτό αλλάζει διαρκώς αρχηγούς, αλλά μένει σταθερά το ίδιο. Έχει μεταβληθεί σε σημαία ιδεολογικής και πολιτικής ευκαιρίας. Η συγκυρία το καθορίζει. Ο αγώνας στη ΝΔ είναι μάχη για το τιμόνι καραβιού που βυθίζεται.

Άλλοτε λέει το ένα, άλλοτε το άλλο. Ο κοινός παρανομαστής παραμένει ο ίδιος : άγνοια, μνημειώδης ασάφεια, διαρκείς ελιγμοί και μάταια τεχνάσματα. Όλα κόβονται και ράβονται ανάλογα με την κατάσταση.

Γελοιοποιούνται κεφαλαιώδεις πολιτικές επιλογές, όπως είναι η ευθύνη στην επιλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Χαρακτηρίζεται η κυβέρνηση ως επικίνδυνη και αποχαρκτηρίζεται μερικούς μήνες μετά. Προτείνονται συνταγματικές αναθεωρήσεις που οδηγούν σε αλλαγή του πολιτεύματος για χάρη εντυπώσεων.

Θα παρελάσουν και από τη Φθιώτιδα τα κλιμάκια της ΝΔ, θα μοιράσουν επιταγές χωρίς αντίκρισμα, υποσχέσεις χωρίς έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου. Κάτω από κουβέρτες λέξεων κρύβουν την γύμνια των θέσεών τους.

Η πολιτική τους είναι να λατρεύουν το Θεό, χωρίς να εξοργίζουν το διάβολο.

Το νέο ξεκίνημα της ΝΔ είναι αργόσυρτο και οδηγεί με βεβαιότητα στο παρελθόν.

Η δική μας απάντηση είναι το έργο μας, η συνέπειά μας, η αξιοπιστία μας, η σιγουριά μας, η ποιότητά μας. Όλα αυτά είναι εγγυήσεις για το μέλλον.

Όμως και τα μικρά κόμματα της αριστεράς είναι παγιδευμένα. Δεν κατανοούν πόσο έχει αλλάξει ο κόσμος, η Ελλάδα.

Μονότονα και μονολιθικά είναι αρνητές των πάντων και οπαδοί μιας «άλλης πολιτικής» που ποτέ και πουθενά δεν ακούγεται.

Μία απορία και αμφιβολία βασανίζει πολλούς δημοκρατικούς πολίτες – «τι διαφέρει η δημοκρατική – σοσιαλιστική από τη συντηρητική – φιλελεύθερη παράταξη; », όταν στη μακροοικονομική πολιτική έχει κοινά στοιχεία, η αγορά είναι κεντρικό εργαλείο, η κρατική ιδιοκτησία και τα μέσα παραγωγής έχουν ελάχιστη αξία, η αναδιανομή του εισοδήματος δεν είναι εμφανής. Κι όμως υπάρχει μία θεμελιώδης διαφορά. Ο νεοφιλελευθερισμός-συντηρητισμός τάσσεται υπέρ του ανταγωνισμού χωρίς κανόνες. Αυτό δημιουργεί αυξανόμενες ανισότητες και διάρρηξη του κοινωνικού ιστού. Οι σοσιολδημοκράτες –σοσιαλιστές τάσσονται υπέρ του ανταγωνισμού με κανόνες.

Αυτό συνδυάζει την οικονομική παραγωγικότητα με την κοινωνική αλληλεγγύη. Η αντιπαράθεση με τους συντηρητικούς πρέπει να γίνεται και σε πεδία πέραν της οικονομίας, όπως στο πεδίο των θεσμών που διασφαλίζουν τη συμμετοχή και την ελευθερία του πολίτη, στην ποιότητα ζωής, στην προστασία καταναλωτή και περιβάλλοντος, στα ανθρώπινα δικαιώματα. Σε μία εποχή όπου τα δόγματα και οι ιδεολογίες πρακτορεύονται ιδιοτελώς, ο σοσιαλισμός οφείλει να εξασφαλίσει στους πολίτες την απελευθέρωση από τον φόβο, την ανασφάλεια, την ανάγκη.

Θα πρέπει να αγωνιστούμε όλοι, έτσι ώστε να δυναμώσουν και να επεκταθούν οι σοσιαλιστικές δυνάμεις που βρίσκονται στην εξουσία στα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις εκλογές της 9^{ης} Απριλίου δεν θα θέσουμε μόνο φραγμό στη Νέα Δημοκρατία, αλλά είναι μία ευκαιρία να θέσουμε και ένα φραγμό συνολικά στην Ευρωπαϊκή Δεξιά και να αποτρέψουμε έτσι εξελίξεις οι οποίες τώρα συμβαίνουν στην γειτονική μας αυλή, αλλά πρέπει καμιά φορά να σκεφτούμε ότι μπορεί να έρθουν και στην δική μας.